

portfolio CRISTIANO VOLK

Een licht dat nooit uitgaat

In *Laisser-faire* presenteert Cristiano Volk een hallucinant beeld van de artificiële werkelijkheid waarin we leven. Ze komt tot ons via schermen, individualisme en desillusie regeren.

In haar klassieker *On photography* (1977) schrijft Susan Sontag dat we ons met foto's de werkelijkheid proberen toe te eigenen en naar onze hand te zetten. Net daardoor raken we van die realiteit vervreemd, tot op het punt dat foto's van ervaringen belangrijker worden dan de ervaringen zelf.

Een moderne en geïndustrialiseerde samenleving heeft er bovendien alle belang bij om beelden te produceren en te consumeren, stelt ze. Ze dienen om mensen van alles te laten kopen en zo de economie gezond te houden. Om amusement te verschaffen en ons leed te verdoven. Om 'onbeperkte hoeveelheden informatie te verzamelen, om de natuurlijke hulpbronnen beter te exploiteren, de productiviteit te verhogen, de orde te handhaven, oorlog te voeren en bureaucraten werk te verschaffen'.

Sontag sprak over een 'duplicaatwereld' – een gefragmenteerde wereld van beelden die ons de illusie verschaft dicht bij de echte wereld te staan. Wat zou zij denken van smartphones en sociale media? De Amerikaanse schrijfster overleed eind 2004, Facebook stond nog maar in de kinderschoenen, de iPhone kwam er pas drie jaar later, op Instagram was het nog zes jaar wachten. Hoe zou zij reageren op de buitengewone proporties die dat alles dankzij de smartphone heeft aangenomen?

Slimme telefoons en hun lichtgevende schermen komen veelvuldig voor in *Laisser-faire* van de Italiaanse fotograaf Cristiano Volk. Daarin schetst hij een onthutsend beeld van hoe het kapitalisme, het consumentisme en de alsmar grotere afhankelijkheid van technologie onze samenleving en onze steden hebben vormgegeven. De titel komt van de Franse economische theorie die de vrije markt en het individualisme vooropstelde, zonder inmenging van de overheid. De Schot Adam Smith

voegde daar halfweg de 18de eeuw het concept van de onzichtbare hand aan toe, de onzichtbare krachten die de vrije markt deden bewegen: individueel eigenbelang en vrijheid van productie en consumptie dienden de samenleving als geheel.

De jongeren in *Laisser-faire* bewegen zich voort in het gesatureerde schijnsel van nachtelijke neonverlichting, hun gelaat niet zelden gevangen in de blauwe gloed van hun telefoons. Ze leven tussen avond en ochtend, tussen blinkend chroom en de belofte van geld en luxe, tussen futuristisch design en fluorescerend licht, tussen metalen machines en gladde etalagemodellen. Ze manoeuvreren langs kronkelende kabels en kleurrijke knoppen, in een hoogtechnologiseerde omgeving die compleet los lijkt te staan van een wereld die draait volgens natuurlijke cycli. In de plaats daarvan: lineaire progressie, meer, beter en sneller.

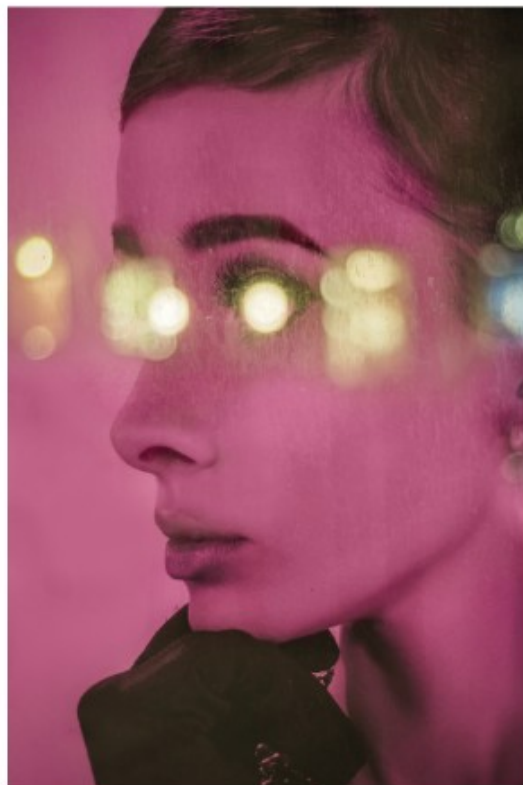
Daartegenover zien we talrijke torens met binnenin eenzame werknemers in troosteloze hokjes en bleke hemden die lange overuren maken, uitgeblust, het hoofd steunend in de handen. Het is het droevige toekomstbeeld van diezelfde jongeren, uitgebuit door het kapitalisme, stelt Volk. Wat hij wil laten zien, is ons gebrek aan sociale cohesie, de desillusie onder de jeugd.

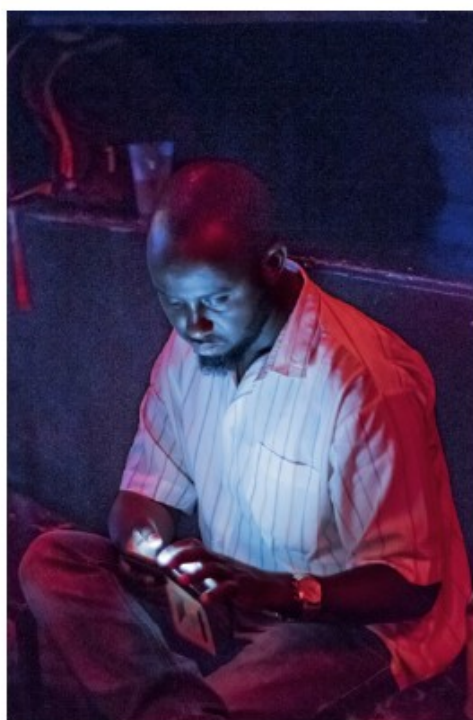
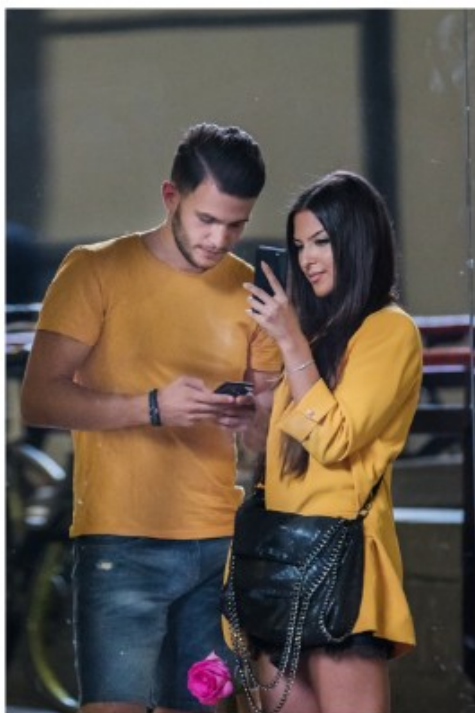
De foto's van Volk vormen op zich ook een duplicaatwereld, zoals Sontag het zag, een werkelijkheid die 'enger en dramatischer' is dan diegene die we zelf waarnemen – dat is vooral het gevolg van de benauwende accumulatie van zijn hyperrealistische beelden. Desondanks is het een scherpe spiegel die Volk ons voorhoudt.

Stefan Vanthuyne

Laisser-faire van Cristiano Volk is uit bij Fw:Books.

PORTFOLIO CRISTIANO VOLK

